

Placiajame Pasaulyje

DE GAULLE SIEKIAI VOKIETIJOJE

Neseniai (rugsėjo 27–28 d.) Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle padarė oficialų vizitą Vakarų Vokietijos vyriausybei Šalia keletos priėmimų ir vašių de Gaulle turėjo abi dienas pasitarimus su V. Vokietijos ministru pirmininku Kurt George Kiesinger.

Pasitarimų pabaigoje paskelbtos komunikate spaudai prieitos išvados, būtent: kad V. Vokietija ir Prancūzija pasmerkia Sov. Rusijos invaziją Čekoslovakijon ir pripažino tragišką galimybę, jog invazijos pasėkos gali pasiekti ir Vakarų Europą.

De Gaulle pareiškė Bonnos Vyriausybę, SOLIDARUMĄ KONFLIKTO atveju. Prancūzija ir V. Vokietija turinčios veikti bendrai pagerinimui dabar susidariusios sunkios Europos padėties...

Abu valstybės vyrų sutarė stiprinti BENDRAVIRAVIMĄ taikos išlaikymui ir Europos vienybės stiprinimui. Tam tikslui de Gaulle siūlė padažinti Prancūzijos ir V. Vokietijos užsienio reikalų ministrų pasitarimus.

Tačiau de Gaulle davė aiškiai suprasti Bonnos Vyriausybę, jog V. Vokietija turi sustabdyti savo pastaugas PRIĖMIMUI ANGLI OSĮ Bendrąją Europos rinką. Mat, dabartinėje padėtyje esąs ne laikas diskutuoti ginčytinus klausimus.

AR SUDEKROKATĖS PORTUGALIJA?

42 metus Portugaliją valdęs Salazaras yra visai arti prie mirties (o gal jau ir miręs). Jo vieton Portugalijos prezidentas admirolas Americo Tomás paskyrė profesorių advokatą Marcellijū CAETANO, ilgametį Salazarą bendradarbij. Brazilijos ir viso pasaulio spauda dabar su atyda stebi naujojo Portugalijos Ministrų Tarybos pirmininko Caetano elgesį. Ar jis atsisakys Salazarą įvestos savotiškos diktatūrinės valdžios formos ar ne? Ar gal tik kiek palengvins padėtį, ar įves vėl demokratinį režimą. Užtat prie jo įstalgos durų dabar vis buvoja visas būrys žurnalistų.

Ir Caetano mėgsta pasikalbėti su jais. Bet kokių ypatingesnių dalykų nėra jiems pareiškęs. Bet ir tai naujiena, nes Salazaras buvo labai šykštus su laikraštininkais.

Tačiau Caetano jau yra kiek parodęs savo intencijas. Savo kalboje, pasakyoje oficialiai perimant valdžią, pareiškė kad jis liksias ištikimas SALAZARIZMO doktrinai. Bet tai nereiškia, jog jis būtų pasiryžęs likti vien su Salazarą sukurtom formulėm, taisykiem. Susidarytų kraštui ir jam daug pavojų, jeigu jis mėgintų daryti vien tai, ką darė mokytojas. Juk gyvenimas — tai nuolatinis prisitaikymas.

Jis noris įgyvendinti tokį bendruomeninį gyvenimą, kuriame abipusė idėjų TOLERANCIJA prisidėtų prie napykaantos ir blogybių pašalinimo.

Visi šitie išsireiškimai ir kitokie ženklai teikia brazilų spaudai vilčių — jų senojoje tėvynėje atsigaus demokratija.

AR URUGVAJUS TAMPA PAVOJUMI

Amerikos žemyno saugumui? — Tokį klausimą kelia dienraštis «O Estado de S. Paulo» praeito sekmadienio numery. Jau ne kartą jį kėlė ir kita Brazilijos spauda ir net kariškiai. I šį klausimą anas dienraštis atsako — nors ir netiesioginiai — teigiamai.

Mat paskutiniai darbininkų streikai, studentų manifestacijos ir susirėmimai su policija rodą esant STIPRIĄ KOMUNIST PARTIJĄ Urugvajuje, iš tikrųjų, ji Urugvajuje veikia visai laisvai ir varo stiprią propagandą. Pasinaudodama dide e ūkine krize ir giliu žmonių nepasitenkinimu ji gana lengvai įsimašo į demonstracijų sukėlimą, darbo sustabdymą, generalinių streikų paskelbimą ir t.t.

Dienraštis teigia, kad Generalinė Darbininkų Konfederacija (CGT) — kuriai priklausa 400.000 darbininkų arba 90% iš netol trijų milijonų gyventojų — esanti tvirtoji ir niekeno neginčijamoje komunistų kontrolėje. Tai, be abejo, NEATITINKA TIKRENYBEI. Yra nemaža stiprių ir nekomunistų valdžioje esančių sindikatų. Irgi taip vadinamoje komunistų įtakoje esantieji sindikatai ne kartą pasisako ir elgiasi prieš CGT keliamus klausimus ir reikškus.

Taktikos sumetimai

Taip pat studentų vykdomose manifestacijose prėinama prie muštynių ir padėgimų ne dėl policijos ar valdžios silpnumo. Taip atsitin

dėl Vyriausybės nenoro išsauti dar didesnes riaušes ir žmonių nepasitenkinimą. Mat, valdžia tuo tarpu negali greit pašalinti tikrąją tų neramumų priežastį — ūkinę krizę. Ji nori, kad tos grupės langų daužymais, automobilių padėgimais ir kitokiais išsišokimais prarastų masių simpatijas.

Kartais ir pačios valdžios grupių tarpe nėra sutarimo dėl bendro vienodo elgesio su riaušininkais. Kuo jie žinoma, puikiai pasinaudoja. Bet tie maištaujantieji sudaro menką mažumą ir jų vadus nesunku būtų likviduoti.

Todėl neatitinka tikrenybei dienraščio tvirtinimas: Komunistų bandymas paimti valdžią gali įvykti kiekvienu momentu. Tai priklauso vien tik nuo sovietinio įsigalėjimo vadovų apsisprendimo, diriguojamų Sov. Rusijos ambasados Urugvajuje, turinčios 250 tarnautojų. Kas būtų geriau jų interesams: dabartinio chaoso, betvarkės palaiškymas Urugvajuje su neraminančiom pasėkom, laimėm visame Amerikos žemyne, ar VALDŽIOS UŽĖMIMAS? Be abejo, tai išsautų tiesioginę kitų valstybių reakciją — kitaip ne negalėtų būti — atitinkančią išsautimo dydį.

Neneigiame komunistų nemažos įtakos Urugvajuje. Bet jų galia nėra, bent iki šiol, toki stipri, kad būtų pavojumi Urugvajaus demokratijai ir Amerikos saugumui.

IŠVARĖ SOVIETŲ DIPLOMATUS

Urugvajaus Vyriausybė rugsėjo 24 d. ištrėmė tris Sovietų Rusijos Ambasados Urugvajuje tariamuosius diplomatus, būtent, Viktorą Glotov, ambasados patarėją, ir du administracijos tarnautojus: Anatolijū Ladyguine bei Jurgijū Matuikkhū. Jie buvo koordinatoriais studentų ir darbininkų sindikatų sukeltų neramumų rugsėjo mėnesyje.

ČEKAI UŽ SAVO VADUS.

Sovietų Rusijai spaudžiant Čekoslovakiją vis labiau panaikinti spaudos ir draugijų laisvę, čekų jaunimas nebeteri kur savo nuomonės pareikšti ir parodyti savo galios krašto politikoje. Jaunimas taip pat jaučia, kaip iš Čekoslovakijos komunistų partijos norima pašalinti liberalinius vadus, pralėjusius krašto demokratizaciją.

Užtat nuo rusų invazijos laiko jaunimas labai gausiai stoja partijon. Nuo 21 rugpjū-

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

čio įstojo komunistų partijon 7.199 asmenys, kurių 63,8% sudaro nariai, jaunesni kaip 30 metų. Tuo jaunimas nori irgi atsverti Maskvai ištikimų komunistų svorį ir tuo pačiu turėti įtakos partijos bei viso krašto gyvenime.

Taip pat visos Čekoslovakijos komunistų partijos sekcijos praėitą savaitę gavo parėdymą praveisti plačią akciją, kad būtų sustabdytas pradėtosios demokratizacijos grėžimas atgal, sovietų reikalaujamas

Ta veikla nori irgi suklūdyti, kad nebūtų nušalinti nuo valdžios to demokratinio proceso vadai Dubček, komunistų partijos generalinis sekretorius, ir Josef Smirkovskis, parlamento pirmininkas bei kiti.

Brazilija

KOVA PRIEŠ KYŠININKUS

Žmonėse yra įsigalėjusi nuomonė, kad dauguma krautuvinių, prekybinių ir pramoninių Brazilijoje duoda nemažus kyšius inspektoriams ir fiskalams. Taip jie išvengia mokėti įvairius mokesčius ir kvotas. Ir tik tokie prekybininkai išsilaiką ir progresuoja! Nenusukant tų mokesčių, neduodant kyšių esą negalima išsilaikyti privačiam verslininkui...

Prieš tokį žmonių sampratą ir kyšių davėjus bei ėmėjus prezidento Costa e Silva valdžia pradėjo prieš kiek laiko stiprią akciją, kovą, iš tikrųjų, yra labai daug tikrai sąžiningų prekybinių ir pramoninių, užsimokančių visus mokesčius ir socialinio draudimo kvotas. Visa akcija rikiuojama visais būdais padėti tiems sąžiningiems verslininkams ir griežtai kontroliuoti bei bausti kyšių davėjus ir jų ėmėjus valdininkus. Neseniai keletą šimtų tokių valdininkų atleista São Paulo mieste.

KUR MANOMA PASUKTI?

Praėitą savaitę Brazilijos Vidaus Reikalų Ministras generalas Albuquerque Lima pasakė svarbią kalbą Aukštojoje Karo Mokykloje savo glėklo bendrams, kariškiams. Joje jis kalbėjo:

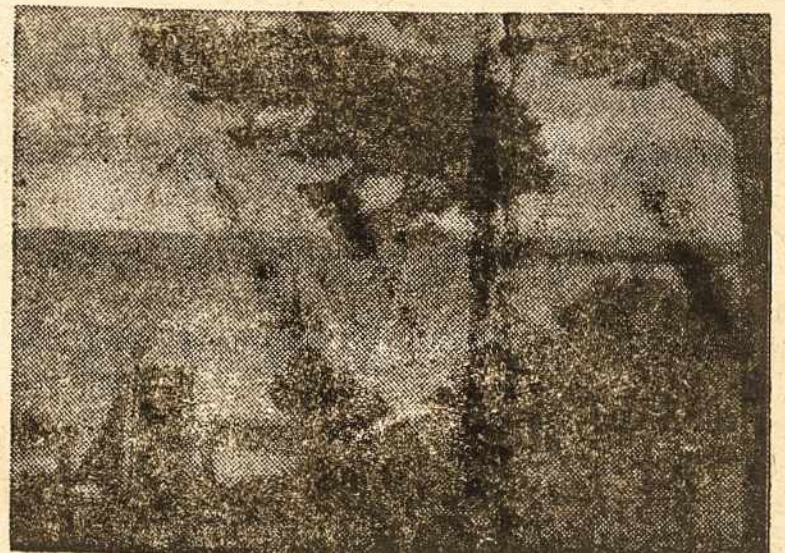
«Brazilija negali vis ir toliau bandyti išspręsti savo sunkias bei varginančias problemas, naudodamasi vien įprastiniais metodais, keliais, kurie vos tinkami tvirtai pastovių struktūrų kraštuose. Brazilija tikrovė reikalauja ryžtingai drąsių sprendimų savo pagrindinėm ūkinėm ir socialinio gyvenimo problemom...»

Todėl jis reikalauja revizuoti, peržiūrėti ligšiol naudotas vadovaujamasias gaires, metodus, kurių vieni pasėnė, o kiti perdėtai bailūs.

Dienraštis «O Estado de S. Paulo» tai aiškina, kaip Vidaus Reikalų Ministro norą išaiškinti kariškiam reikalą įvedimo stiprių, vienalyčių struktūrų. Tokios jos buvo pramatos Brazilijos Konstitucijos projekte po volucijos; didžia dalimi paruošto aukštosios Karo Mokyklos, bet parlamento atmesio... Tokias bendruomeninio ir politinio gyvenimo struktūras, institucijas, įstalgas urinčios tik diktatūrinės valstybės, kaip Salazarą Portugalija, ranko Ispanija, Onganijos Argentina.

Bet ir tada netaip greit būtų galima įvykdyti Brazilijos sričių išsivystimą, nei taip greit pilnai įgyvendinti jų saugumą, kuris dabar paremtas su pasenusiais atgyvenusiais Antrojo Pasaulinio karo ginklais. Didelė pinigų infliacija, (30% kasmet) ir valstybės biudžeto deficitas (trūkstata 1041 milijono naujųjų kruzeirų per piruosiu šių metų 8 mėnesius) — to neprišleis. Kam sukti kita linkme?

ATIDĖTA J. Gilvidžio filmo parodymas apie Lietuvą yra atidėtas. Kadangi šiuo metu atvyksta p. Stempuzienė ir kiti dainininkai, jie šiuo laiku užims publiką. Be to, artinasi ir Bendruomenės pobūvis.

Gražus Lietuvos vaizdelis.

Telkime visas jėgas tautinei kultūrai ugdyti

PROF. J. PUZINO PRANEŠIMAS PLB SEIME RUGP. 30 D.

Tautinė kultūra — viena iš svarbiausių tautos kūrybinės dvasios apraiškų. Laisvėje tautinė kultūra klesti, nelaisvėje skursta ir nyksta. Kai Lietuva yra pavergta, kai jos tautinė dvasia žlugdoma bei luošinama, kai krašte nėra kūrybinės laisvės, mums čia tremtyje ir išeivijoje gyvenantiems uždedama pareiga būti laisvos kūrybos puoselėtojai ir tautinės gyvatės palaikytojai.

Savo pranešime stabtelėsiu ties mūsų kultūrinio darbo padėtimi ir pateiksiu pasiūlymų, kokie darbai turėtų būti atlikti artimiausioje ateityje.

KULTūros TARYBA VEIKIA, NORS NEILNA

1962 kovo 17 Philadelphiaje sudaryta PLB Kultūros Taryba — patariamasis PLB valdybos organas. Per šešerius savo veikimo metus ji yra apsvačiusi aktualiuosius mūsų kultūrinio darbo klausimus. Kultūros Taryba palaikė nuolatinį ryšį su PLB valdyba ir su tomis institucijomis, kurios kreipėsi į ją patarimo. Savo planus ji yra išdėstiusi antrajame PLB seime Toronte, antrajame ir trečiajame JAV ir Kanados Lietuvių kultūros kongrese, be to, duota informacijų spaudai. Kultūros Taryba, apie šešerius metus darniai dirbusi, praėjusių metų rudenį paėjo, pasitraukus iš jos trims nariams. Pasitraukimo priežastis — išjungimas vieno ko referento iš kultūros kongreso darbų. Kultūros Taryboje pasiliko keturi nariai.

Kultūros Taryba džiaugiasi, kad visa eilė jos iškeltų sumanymų susilaukė pritarimo lietuvių visuomenėje ir kai kurie dalykai jau įgyvendinti. Deja, dar daugelis atliktinų darbų tebelaukia atskirų institucijų ar privačios iniciatyvos dėmesio.

DAR NĖRA GRĖSMINGŲ NUOVARGIO ŽYMIŲ

Apskritai kalbant, mūsų kultūrinė veikla yra pakankamai gyvastinga ir nematyti grėsmingų nuovargio žymių. Kad ir susiduriama su nemažomis kliūtimis, bet mūsų mokslo žmonės, rašytojai, dailininkai, muzikai, laikraštininkai atlieka didžiulį darbą tautinei kultūrai išlaikyti ir ugdyti. Atlikta ir tokių stambių darbų, kuriuos galima laikyti vertingu įnašu į bendrą lietuvių tautos kultūrą.

Vienas iš pačių didžiausių mūsų intelektualinių jėgų santalkos vaisių yra Lietuvių Enciklopedija — didžiulis visų mokslo šakų, ypačiai lituanistikos, žinybas. Vertingą darbą atlieka tepo Zobarsko suorganizuota Manyland leidykla, propaguojanti lietuvių kūrybinius laimėjimus angų kalba leidžiamomis knygomis. Džiaugiamės A. Senno ir A. Salio šiemet baigtu Lietuvių rašomosios kalbos žodynu (lietuviškai vokiška dalis), B. Kviklio keturtomiu Mūsų Lietuva (1964-68) liukšusiniu leidiniu "Paulius ugius" (1966), L. Dambriūno, A. Klimo ir W. L. Schmalstiego «Introduction to Modern Lithuanian» (1966),

Kanados lietuvių istorija «Lithuanians in Canada» (1968) ir daugybę kitų vertingų leidinių, kurių čia neįmanoma suminėti.

Aukštame lygyje laikosi mūsų mokslo institucijų (Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos ir Lituanistikos Instituto) leidžiami darbai, keletas žurnalų (Aidai Lituanus Metmenys) ir kt. Reikšmingą vargą varo Pedagoginis Lituanistikos Institutas, Lietuvių Istorijos Draugija. Palankiai išsisprendė ir Lietuvių Kultūros Centro klausimas. Tėvų Jėzuitų (nuoširdžiu lietuvių tautinių reikalų rėmimu, Chicagoje praplečiamas Jaunimo centras. Čia jau anksčiau prisiglaudusios mūsų kultūrinės institucijos — Pasaulio Lietuvių Archyvas, M. K. Čurlio Galerija, Prof. J. Žilėvičiaus vardo Muzikologijos Archyvas, Lietuvių Foto Archyvas, lituanistinė biblioteka — galės dar labiau išsiplėsti. Gal kartais atsiras patalpų

ir išeivijos muziejui. Nuostabą kelia 1957 Chicagoje įsikūrusi Lietuvių Opera. Turime aukšto lygio dainos ir tautinių šokių ansamblių, teatrinį vienetą.

Gerokai pažengta į priekį su Lietuvių Fondu Jungtinėje Amerikos Valstybėse. Lieti šiol iš palūkanų paskirta 40.000 dol. kultūros ir švietimo reikalams, o šiemet susilauksime net 25.000 dol. paramos. Ir Kanados Lietuvių Fondas pamažu auga. Taigi, jau susidaro gana veiksminga ir pinigine parama mūsų kultūros ir švietimo darbams.

Iš šios trumpos apžvalgės matome, kad mūsų kultūrinis gyvenimas nestovi vietoje ir atliekama tiek, kiek pajėgiama padaryti susitelkusių idealistų. Nors mūsų intelektualinių jėgų išteklių nemaži, bet tena labai apgailestauti, kad daugelis mūsų intelektualų bei atskirų sričių žinovų yra atsiję nuo lietuviškoje

gyvenimo. Tad dėl kartais nepakankamo mūsų darbų lygio nekaltinkime tų nuoširdžių kultūros darbininkų, kurie išsižada net savo laisvalaikio, bet pakaltinkime tuos, kurie nebepripašomi į joki darbą — bendruomeninį, kultūrinį ar politinį. Esame dėkingi tiems intelektualams, kurie nuoširdžiai jungiasi į mūsų kultūrinį darbą. Tikėkimės, kad bent dalis tų pasimetusių ar suglumusių pamažu įtrauks į lietuviškosios kultūros kūrybinį darbą. Žinokime, kad santalka yra mūsų stiprybė.

PENKMEČIO PLANAS

Kultūros Taryboje, kultūros kongresuose ir spaudoje yra iškelta daugybė reikšmingų sumanymų kuriuos mes pajėgume įgyvendinti. Labai sveika mintis — paruošti penkmečio planą. Patiekiu seimo atstovų dėmesiui šiuos mano manymus, pirmąsias reikšmes pasiūlymus mūsų kultūros darbui suaktyvinti.

(Bus daugiau)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Kontra - Zvalgyba Lietuvoje

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

Pirmiausia apie autorių. «Darbininkas» išleides tuos atminimus taip pristato jų rašytoją:

JONAS BUDRYS buvo vieniems gerai žinomas kaip ilgametis Lietuvos generalinis konsulas New Yorke.

Jono Budrio vardas taip pat neišimamas iš Lietuvos istorijos, kai ji kalba apie Mažosios Lietuvos (Klaipėdos kraštas, Red.) įsijungimą į Lietuvos valstybę

aziaui kam žinoma, kad Jonas Budrys buvo vienas iš nedaugelio tų žmonių, kuriems teko vadovauti vadinamai kontra-zvalgybai, sekusiai Lietuvos priešų pogrindinę veiklą, (t. y. dalis valdininkų, sekę ir gaudę Lietuvos priešų šnipus. Red.) Tai buvo valstybės atsikūrimo pradžia, laikas, kada visokie pramuštagalviai stengėsi pasinaudoti nenusistojusia, drumsta krašto padėtimi — savo asmeniškai ir kitos valstybės naudai.

Tų svetimųjų žalingos veiklos nuotykius, išaiškintus Lietuvos kontra-zvalgybos, Jonas

Budrys protarpiais papasakodavo «Darbininko» redakcijos žmonėms (Brooklyne, N. Y. Red.) Klausytojai tiek susidomėjo tais pasakojimais, jog prašyte prašė p. Budrį savo atminimus surašyti ir taip nušviesti tos srities veiklą — kovą prieš jaunos valstybės kenkėjus.

Generalinis konsulas Jonas Budrys mirė 1964 m. rugsėjo 1 d. palikdamas pluoštą surašytų atminimų. Jo žmonai Regina Budrienei sutinkant «Darbininkas» ėmėsi velionies atminimus skelbti, o dabar išleidžia atskira knyga. «Mūsų Lietuva» irgi nori supažindinti su tikrai įdomiais ir lietuviams žinotais Nepriklausomybės pradžioje atsitikimais. Todėl ir perspaudžia gerą dalį tų atminimų.

DARBO PRADŽIOJE

M. LIPČIUS IR JO

BENDRADARBAI

Kiekviena valstybė... nega-

li apsieiti be specialios įtaigos, kuri rūpintųsi saugumu viduje — taip sakant būtų vyriausybės akys ir ausys. Senose valstybėse tokia įtaiga esti teisingumo arba vidaus reikalų ministrų žinioje. Naujai atsikūrusi Lietuva pradžioje, sudarydama savo valdžios aparatą, ėmė pavyzdį iš Rusijos ir iš dalies iš vokiečių okupacinės valdžios. Kraštas dar nebuvo apvalytas nuo priešų, ir valstybės sienos dar nebuvo galutinai nustatytos. Tad svarbiausią žodį saugumo srityje, nors ir viduje, turėjo krašto apsaugos ministerija. Jos žinioje, kaip vyriausio štabo dalis, buvo žvalgybos skyrius, savo ruožtu padalytas į žvalgybą (užfrontėje) ir kontražvalgybą (krašto viduje). Lietuva neturėjo darbui bent kiek paruoštų žmonių. Tačiau tenka pabrėžti krašto apsaugos ministerijos vadovybės išmintį ir apdairumą, kad ji neatidavė tos svarbios šakos kitataučiams, tegul ir specialistams, bet į vadovaujamas vietas paskyrė lietuvius-patriotus. Į tą tarnybą stėjo patys arba buvo pakviesti ir perkelti iš karių dalinių kariūninkai ir ka-

ria, būvę studentai arba šiaip daugiau išsilavinę jaunuoliai, daugiausia iš vadinamos inteligentų kuopos. Tai buvo gera, idealistiškai nusiteikusi, bet žalia medžiaga. Paruošti pritaikytus valstybės teritorijai etatus, padalinius, išdirbti statutus, instrukcijas, ir jauniems pareigūnams pirmuose žingsniuose, visiškai naujoje jiems srityje patarti buvo priimti rusai. Mat jie visi buvo ir antibolševikai, bent tais motyvais pasiliko Lietuvoje ir neturėjo geros širdies Lenkijai, o tuo metu tai kaip tik ir buvo reikalinga.

Negalima visų rusų apibūdinti vienodai: naudingi ar žalingi; tarp jų buvo ir gerų žinovų ir labai padorių žmonių. Bet pasitaikė ir tokių kuriems rūpėjo tik pasipelninti, kiek tik galima, o vėliau išvykti kur toliau į užsienį. Vienas kitas suprato jaunos valstybės siekimus, nelaukė įžėdimo sau priklausyti nuo jaunuolių. Bet ne visi tikėjo Lietuvos ateitimi. Į Lietuvą kėsinosi didesni ir daug stipresni kaimynai, ji dar ligai nebuvo pripažįstama didžiųjų valstybių. Lietuviai kovojo už

save ir savo ateitį. Bet jie, rusai, — už ką? Padoresni, matydami savo tautiečių kolegų elgesį, kad ir nenorėjo jų skusti lietuviams, bet jautė, jog tik laiko klausimas. Tie klausimai ir tie kyšiaiškai pakliūs ir įklampins ne tik save, bet pakenks ir visiems čia esantiems rusams. Iš kitos pusės, jauni 23—24 metų lietuviai viršininkai, tik tai vakar būvę studentai, nerasdavo tinkamo tono santykiams su tais 50—60 metų amžiaus pulkininkais.

ATVYKSTA JONAS BUDRYS

Atvykęs į Lietuvą 921 metais pirmomis birželio dienomis, buvau nustebintas Kaino stotyje, kai mane pasitiko ne tik giminės, bet ir jaunas karys, Mano sesuo, supažindino mus, pavadino jį kažin koku viršininku. Tas žodis — žvalgyba — buvo man dar negirdėtas ir nesuprantamas ir turėjo būti paaiškintas, kad tai «razvedka».

Nemaniau, kad tas, nors ir su barzda, bet tik 25-26 m. vyras, galėjo būti tokios svarbios įtaigos vyriausias viršininkas.

(Bus daugiau)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 10,00 visoje P
Amerikoje GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25 00. GARBĖS
Atskiuro numer. išleidimas N Cr. \$ 60 00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 20
SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 15,00 paskutinijame
N Cr. \$ 10,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. \$ 5,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo
nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui pra-
šant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiški redak-
cijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Seimo Delegacija JAV Valstybės Departamente

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdyba su pa-
sitentimu atžymi, kad New Yorke įvykusiame Lietuvių
Bendruomenės seime tai ko buvo tikėtasi, ir kas gana ap-
čiuopiamai jau buvo juntama liko santykiuose su Pasaulio
Lietuvių Bendruomenės vadovybe ir prieš seimą. Būtent, pa-
sitvirtino kad visa Lietuvių bendruomenės organizacija lais-
vajame pasaulyje yra tvirtai nusiteikusi veikliai dalyvauti su
Lietuvos laisvės byla susijusiuose veiksmuose ir dėl to bendra-
darbiauti su Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu
bei kitomis atitinkamomis institucijomis, vadovaujantis prak-
tiškai sutariamo taktininkavimo dėsniais.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas tą patvirtino ne
tik žodžiais, bei ir darbais. Seimo prezidiumo delegacija ap-
silankė Jungtinių Valstijų Valstybės Departamente su atitin-
kamu memorandumu, liečiančiu Lietuvos laisvės bei nepri-
klausomybės reikalą.

Seimo delegacija Valstybės Departamente lankėsi rug-
sėjo 3 dieną, tai yra, tuoj seimui pasibaigus. Joje buvo trys
seimo prezidiumo nariai, trijų kontinentų lietuvių bendruo-
menų atstovai, būtent, iš Europos — Kęstutis J. Vahūnas,
Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, iš Pietų Ame-
rikos — kun. Juozas Margis, Argentinos Lietuvių Bendruo-
menės atstovas; ir iš Australijos — Simas Narušis, Australi-
jos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. (ažymėtina, kad
seime dalyvavo 89 pilnateisiai atstovai, jų tarpe 21 iš Aus-
traliijos, Europos ir Pietų Amerikos, kiti iš Jungtinių Valsty-
bių ir Kanados, kur lietuvių bendruomenės didžiausios.

Seimo delegaciją į Valstybės Departamentą lydėjo Lie-
tuvos diplomatinis atstovas Washingtono Juozas Kajeckas,
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. Juo-
zas K. Valiūnas ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas
inž. Eugenijus A. Bartkus.

Tokia delegacija ir jos palyda jungė visas svarbiausias
Lietuvos laisvės byla besirūpinančias institucijas ir liudijo
jų solidarumą bei sutarimą.

Dvidešimtyje valstybių gyvenantiems lietuviams atsto-
vaujantis seimas savo delegaciją visų pirma siuntė į Jungtinių
Valstybių vyriausybę todėl, kad buvo susirinkęs šiame kraš-
te. Paskirų kraštų lietuvių bendruomenių delegatai savo ke-
liu perteiks seimo atsikreipimą savo gyvenamųjų kraštų vy-
riausybėms.

KĄ VEIKĖ?

Bendruomenės seimo delegacija šiuo atveju Washingto-
ne neteikė naujų pageidavimų ar siūlymų, o tik pareiškė,
iš vienos pusės, pasitenkinimą tvirtai išaiškytu ligšioliniu
Jungtinių Valstybių vyriausybės nusistatymu nepripažinti so-
vietinės okupacijos teisėtumo Lietuvoje ir, iš kitos pusės,
skatino Jungtinių Valstybių vyriausybę tvirtiau paremti pa-
saulio lietuvių tautinio atsparumo prieš Lietuvos žmonių
susiūliamą laisvės ir palaikytų jų atsparumą prieš Lietu-
vos rusifikaciją.

Delegaciją priėmė Valstybės Departamento Rytų Euro-
pos Reikalų skyriaus direktorius Raymond E. Lisle ir nauja
sis Baltijos kraštų poskyrio vedėjas Martin E. Wenick su
B. relay Ward.

NAUJOJI PLB VALDYBA

Naują Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą seimas
išrinko iš devynių asmenų, pareikšdamas jiems nedvipras-
niškos seimo daugumos pasitikėjimą: visi išrinktieji gavo
uo dviejų trečdalių iki keturių penktadalių balsų. Daugiau-

Tai toks komunistinis broliškumas ir tokie «broliški» pasitarimai

PETRAS PAKALNIS

Skaitant oficialius komu-
nistų pranešimus apie Cier-
nos ir Bratislavos konferen-
cijas (žiūr. Tiesa, 1968 m.
rugpjūčio 4 d.), gali atrodyti,
kad slovakų sostinėje «broliš-
ki kraštai» kalbėjo «broliška-
i» apie «broliškus ryšius». Tie
žodžiai yra paimti iš minėtų
pranešimų ir nežinančiam, ką
tie žodžiai iš tiesų reiškia,
skamba labai sklandžiai. «a-
čiau pavarčius užsienio spau-
dą apie Cernos ir Bratisla-
vos konferencijas susidaro ki-
tas vaizdas. Cernoje ir Bra-
tislavoje tikrai susikirto rusų
ir čekoslovakų interesai ir,
tik įsiterpus kitų kraštų komu-
nistams, rusai buvo pri-
versti nusileisti.

Pasirodo, kad rusai išuliai
reikalavo iš čekų ne tik spau-
dos cenzūros ir griežtesnio
režimo, bet ir daug kitų daly-
kų. Pasibučiavęs su Dubče-
ku, Brežnevas tuojau parei-
kalavo, kad iš Cernos būtų
pašalinti visi žurnalistai. Pa-
gal jį, toji konferencija esan-
ti slapta ir niekas neprivalęs
žinoti, kaip vyksta pasitari-
mai. Bet žurnalistai, išvaryti
iš aikštės, kitais keliais gri-
žo į kaimą ir kai ką nugir-
dė. Dubčekas neturėjo ko
slėpti. Jis žinojo, kad prieš
kiekvieną rusų reikalavimą,
išėjusi viešumon, tuojau su-
kils visi jo tautiečiai ir susti-
pins jo laikyseną. Todėl de-
rybų pradžioje jis pakvietė
Brežnevą pasižiūrėti, kas de-
dasi Čekoslovakijoje ir susi-
pažinti su žmonių nuotaika.
Tuo būdu jis norėjo vaizdžiai
parodyti, kad visas kraštas
stovi už jo pečių ir jis negal-
ys daryti nuolaidų. Brežne-
vas, žinoma, pakvietimo ne-
priėmė.

Pareikalavus Brežnevui įsi-
leisti į Čekoslovakiją Rusijos
kariuomenę, neva apsiginti
nuo vokiečių, Dubčekas atsakė,
kad visi Varšuvos pakto
dalyviai pripažino, jog tam

pinai pakanka Čekoslovaki-
jos kariuomenės. Be to, rusai
turį užtektinai kariuomenės
Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje.
Tuo tarpu iš vokiečių pusės
negresia Čekoslovakijai joks
pavojus ir Rusijos «pagalba»
jam nesanti reikalinga. Ki-
tais žodžiais tariant, visi ru-
sų pretekstai okupuoti Čekos-
lovakiją yra tik jų imperia-
lizmo priedanga.

Nors Cernos konferencija
turėjo užsitęsti vieną ar dvi
dienes, bet kai išaušo trečio-
sios dienos rytas, tie «broliš-
ki» pokalbiai dar nebuvo iš-
sėmę visų punktų. Tuo tarpu
Brežnevas gavo maršalo Ti-
to ir kitų kraštų komunistų
laiškus, prašančius jo nesikiš-
ti į čekoslovakų vidaus rei-
kalus. Čekoslovakų nenuolai-
dumas ir tie «broliški» lai-
škai taip paveikė jo nervus,
kad jis buvo priverstas atsi-
gulti į lovą.

Ketvirtą dieną buvo pabaig-
ti visi svarstymai ir paruoš-
tas spaudai pareiškimas. Iš
jo buvo aišku tik tiek, kad
rugpjūčio 4 dieną bus šaukia-
mas Bratislavoje komunistų
viršūnių pasitarimas.

«IŠLAIKĖME ŽODI»

Sugrįžęs namo po pirmo-
sios konferencijos, Dubčekas
per televiziją taip pareiškė:
«Mes jums pažadėjome, kad
laikysimės tvirtai. Mes išlai-
kėme duotą žodį».

Nors Pragoje ir kitur skli-
do gandai, kad Dubčekas pa-
darė rąsamą daug nuolaidų
ir turįs kokią tai slaptą su-
tarti, bet tuo tarpu niekam
nepasisekė patikrinti, ar tos
kalbos teisingos. Pasibaigus
Cernos konferencijai, Dubče-
kas iš žodžių ir savo laiky-
senos atrodė kaip pergalėto-
jas. Dėja jis nė nesapnavo,
kad jo laimėjimas tebuvo
muilo burbulas.

Keisčiausias tos konferen-

cijos vaisius gal yra tas, kad
Dubčekui besiginčijant su
Brežnevą, tūkstantinės žmo-
nių minios susigrūdė į Pra-
gos ir Bratislavos bažnyčias
ir gal pirmą kartą savo gy-
venime nuoširdžiai meldėsi
už tą drąsų komunistą. Atro-
dė, kad tą maldą nugirdo ne
tik Dievas, bet ir Dubčekas.
Praėjus kelioms dienoms po
Cernos konferencijos, jis lei-
do Litomerice vyskupui Ste-
ponui Trochta eiti savo pa-
reigas. Steponas Trochta yra
trečias Čekoslovakijos vysku-
pas, pajutęs Dubčeką revolu-
cijos vaisių — laisvę.

BRATISLAVA

Bratislavos konferencija už-
sitę e tik vieną dieną ir da-
vė taip pat apgaulingų vai-
sių. Miglotame komunistų pa-
reiškime, išleistame konfe-
rencijos pabaigoje, vienas sa-
kinys pasako, apie ką buvo
kalbėta ir kas sutarta. Tas
sakinys tai skamba: «Pasita-
rimo dalyviai», «pareiškė tvir-
tai siekią daryti viską, kas
nuo jų priklauso, kad gerėtų
visapusis kas jų šalių bendra-
darbiavimas, remiantis lygia-
teisiškumo, suverenumo ir na-
cionalinės nepriklausomybės,
teritorinio vientisumo gerbi-
mo, broliškos savitarpio pa-
galbos ir solidarumo princi-
pais».

Iš to oficialaus paskelbimo
yra aišku, už ką čekoslova-
kai kovojo, būtent už lygia-
teisiškumą, suverenumą, ne-
priklausomybę ir savo terito-
rijos neliečiamybę. Tos teisės
yra brangios ne tik čeko-
slovakams, bet taip pat ir
kitiems rusų «broliams» —
lenkams, bulgarams, vokie-
čiams ir vengrams. Nepai-
sant didelio Brežnevo apetito
ir įvairių soaudimo priemo-
nių, rusai neva nusileido, bet
kipšą mislijo, ir po broliškų
pasitarimų Čekoslovakiją bro-
liška užėmė, laisvės atėmė
ir, atrodo, netrukus patį Dub-
čeką kur nors nukiš už jo
išsišokimus prieš vyriausiąjį
brolių rusų komunistą, kurs
viską geriau išmano!

sių balsų gavo ligšiolinis pirmininkas Juozas Bačiūnas ir vyk-
dantysis vicepirmininkas Stasys Barzdukas. Tuo seimas pri-
tarė bendruomenės vadovybės pasirinktai krypčiai: stengtis
išlaikyti visuomeniniame lietuvių veikime pajėgiuosius, kad
ir skirtingų pažiūrų ar taktikos prisilaikančius lietuvius,
puoselėjant savo tarpe taikingos koegzistencijos dvasią, nuo-
sekliai greitinti iniciatyvos ir vadovavimo perleidimą pri-
brenduiai jaunajai išsivijoj lietuvių kartai; organizuotomis
lietuvių bendruomenės pajėgomis veikliai dalyvauti Lietuvos
laisvės ir nepriklausomybės bylos vedime, solidarčiai bendra-
darbiaujant su Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu ir
kitomis tam tikslui skirtomis institucijomis.

Iš buvusios valdybos į naują išrinkta ir sekretorė Mil-
da Lenkauskienė. Šeši yra nauji — Antanas Rinkūnas, Ka-
nados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas (iš Toronto), pa-
tyręs pedagogas, pateikęs seimui apmąstytą deklaraciją apie
išsivijoj lietuvių kultūrinės veiklos ir ypač švietimo organi-
zacijos patobulinimus; dr. Henrikas Brazaitis, dr. (chemikas)
Antanas Butkus, teisininkas Antanas Gailiūsis (visi trys iš
Clevelando, dr. Butkus anksčiau gyvenęs Naujojoje Zelandi-
joj), dr. Antanas Klimas (profesorius Rochesteryje) ir Dr. Vy-
tautas Majauskas (iš Detroito).

Kitus nutarimus ir pareiškimus seimas perdavė valdy-
bai galutinai suredaguoti ir paskelbti,

(ELTA)

MŪSŲ JĖGOS, MŪSŲ ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Popiežius apie maistaujanti jaunima

Kaip žiūri popiežius į dabar taip dažnai maištaujančius, riaušes keliančius studentus? Tai paaiškėja iš popiežiaus rugsėjo 25 pasakytos kalbos Šv. Petro bazilikoje, kur dalyvavo nemaža jaunimo.

DAUG GERO JUOSE

Paulius VI pasakė: «Šiandien jaunimas žavisi tiesa, tikrumu, sąžiningumu... Jo neramumas kartais ar nėra ženklas, kad jis maištauja prieš įprastinius veidmainiavimus, taip labai išsigalėjusius vakarykštėje visuomenėje. Ar tik jis nemaištauja prieš aukštesnių, tikrai žmoniškų idėjų stokojančią visuomenę, prieš dorinį, psichinį, ir dvasinį menkumą, prieš mūsų viešadienį nuasmenintą aplinką kuriuos išugdė modernioji civilizacija?»

Kas drįstų rimtai tvirtinti, kad mūsų jaunuoliai nėra pajėgūs atsakyti savęs ir mylėti artimą? Dažniausiai kaip tik jaunimas duoda didelio atsidavimo, pasiaukojimo ir heroizmo pavyzdį viešuosiuose reikaluose, pavojuose ar nepakeliamose socialinėse sąlygose.

Tas jaunimo neramumas, be abejo, atspindi paslaptinę ilgesį — būtinumą viršgamtinių vertybių, būtinumą tikėjimo į Aukščiausiąjį, į gyvąjį Dievą.

Jaunimas yra reprezentantai. Visi norime būti jauni. Jaunimas, — tai pats žaliausias ir pilniausias gyvenimas. Žvelgiant į praeitį, jaunimas yra modernizmas, yra veikla, žavėjimasis, ateities garbinimas, naujintojas, išradėjas ir viltis. Taip visada buvo! Tačiau mūsų laikais jaunime tai įgauna ypatingus bruožus. Mat, mūsų laikų jaunimas yra savininkai visų gėrybių priemonių, kurių teikia modernioji kultūra, technika ir gyvenimas. Jie tampa visų vertybių ir daiktų teisejais.

NEMAŽA SŪVEDŽIOJIMO IR AVANTIURIŠKUMO

Tačiau šeimoje ir visuomenėje yra labai sumenkėjęs, beveik visai išnykęs klusnumo ryšys, toji bendro gyvenimo ir susiklausymo norma.

Išgalinti protestų mada ir jaunimą suvedžioja protestuoti. Permainų manija nustelbia jaunimo tikslų siekimą. Yra jaunuolių, nesibijančių prieiti iki beprotybės išsiveržimų, mėgsta prievartavimus, ir tai laiko sugebėjimo bei vyriškumo įrodymu, drąsiu sportu, avantiurišku kino filmų žygdarbiu...

Įki tokių perdėjimų ir kraštutinumų savo maištingumą privedęs jaunimas susiduria su visuotiniu nepritarmu.

O visgi tik pesimistiškai vertindami jaunimo dabar užimtas pozicijas, nepasakytume plonos tiesos apie dabartinį jaunimą ir prasilenktume su tikrove.

KIEK JIE PRIIMTINI?

Paulius VI norėtų iširti: «iki kurio laipsnio būtų priimtini bandymai pakeisti Bažnyčios struktūras, įstaigas ir dvasią, modeliuoti, kurti ją pagal dabartinio jaunimo planus ir siekius... Bet ai nagrinėjant, ši kalba būtų per ilga ir reika-

VAI TAI MES MYLIME TĄ ŽEMĘ,
KUR VASAROM DARŽELIAI ŽYDI,
KUR ŽALIOS PUŠYS DANGU REMIA
O SUNKŲ DARBA DAINOS LYDI.

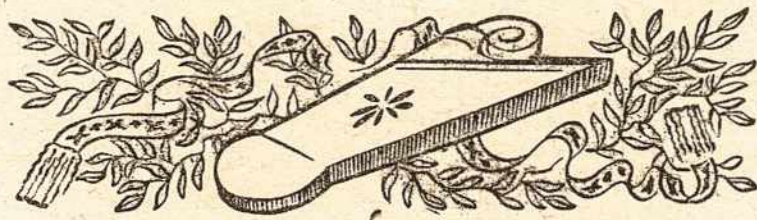

lautų atargios bei dokumentuotos apžvalgos.

Be abejo jaunimui yra labai sunku suprasti Bažnyčią, skelbiančią Dievo karalystę, dvasinę pasaulį, viršgamtinį tikslą, neapčiuopiamą tiesą, ne tas jaunimas yra išauklėtas tik jusliniams patyrimams, mokeliškai galvosena, jieško ti žemiškos naudos, savanaudiškų interesų, garbinti žmogų, o ne Dievą..

POPIEŽIUS KVIEČIA

«Jūs jaunuoliai ir visi tikintieji, įsijunkite į Bažnyčią... Sakyčiau įsijauskite į jos širdį, į jos tikėjimo, vilties ir meilės lobius. leikite joni ir patys įsitikinkite, kad čia Jūsų laukia Kristus!»

Vytautas ir Totoriai

SIMAS SUŽIEDĖLIS

Totoriai ėmė vis dažniau ir dažniau užpildinėti Lietuvos žemes ir plėsti. Iš pradžių Vytautas totoriams nieko nedarė, nes turėjo pakankamai darbo su nepaklusniais Jogailos broliais. Tikrai šiuos suvaldęs, jis pasiryžo rungtis su totoriais, o čia pasitaikė dar gera proga prikibti prie tų laukinių žmonių.

Vieną kartą pas jį atvyko tolimas ir nelauktas svečias — totorių kunigaikštis Tochtamišius. Nors jo valdžiai priklausė daug žemių prie Kaspijos ir Juodųjų jūrų, bet jis buvo įsimanęs puldinėti ir lietuvių valdomus kraštus. Vadinaisi, nelauktasis svečias nebuvo lietuvių bičiulis. Vis dėl to Vytautas maloniai jį priglaudė ir pasiteira-

vo, kokie nelemti reikala atvyko jį į Lietuvos šalį.

Tochtamičius papasakojo Vytautui apie savo nelaimę. Jį nuskriaudęs vienas galtingas Azijos totorių valdovas, kuris, netikėtai atvykęs su savo žiauria kariuomene, pagrobęs visas jo žemes, paėmęs į nelaisvę vaikus ir žmoną, o jį patį tikrai būtų pakoręs, jei laiku nebūtų pasprukęs. Jis ir atbėgęs pas Vytautą prašyti saugaus kampelio ir paramos kovai su savo priešu.

Vytautas, rasit, atsiminęs tuos netolimus laikus, kai jam pačiam, pabėgus nuo Jogailos,

reikėjo slapstytis kryžiuočių pilyse, nusprendė Tochtamišius remti. Be to, Vytautą vilioja ta nauda, kurią galėjo padaryti Lietuvai totorių vadai: Lietuva galėjo gauti totoriuose viršū ir įsigyti gerų talkininkų kovai su rusais. Tad Vytautas taręs Tochtamišiusi:

«Aš tau padėsiu atsiimti pagrobtas žemes ir paveržtą sostą, bet už tai turėsi paskui padėti man paimti Maskvą ir pasiskelbti didžiuoju jos kunigaikščiu.» Tochtamišius, žinoma, sutiko jis pasžadėjo visada Vytautą remti ir būti jam geru bičiuliu. Taip juoda ir sutarė drauge kovoti pirmiausia su Tochtamišiaus priešais, o paskui — su rusais

Vytauto svečias galėjo ramiai paviešėti tik vienerius ar dvejus metus. Paskui į tolimas totorių žemes prasidėjo dažni karo žygiai: būdavo pasiekiamos Dniepro upės žlotys, Juodasis pajūrys, Krims. Tenai gyvenusius totorius Vytautas privertė klausyti Tochtamišiaus ir būti palankiais Lietuvai. Be to, grįždamas iš tolimų žygių, Vytautas parsivesavo nemaža totorių belaisvių, kuriuos apgyvendindavo laisvose Lietuvos žemėse. Čia jie įprato standžiau gyventi, pramoko dirbti žemę, ir tapo pavyzdingi Vytauto valdiniai.

Ko berniukai nesupranta

STASYS YLA

Berniukai ir vyrai negali suprasti, ko tos moterys pykstasi. Atrodo, be jokios priežasties. Ko joms trūksta? Su viena dar gali kalbėti, bet jei yra keletas — nežinai, ką daryti. Jei viena daugiau juokauja, kitos nutyla. Jei su viena daugiau pašneki, kitos ima žvairuoti.

— Ar pastebėjai, kaip Saulius kalbėjosi su Birute. Tavim ir manim jis visai nesidomėjo, tar tum būtume niekis. Koks nemandagus!

Berniukai klausia save, koks mergaičių mėn dagumo kodeksas? Ar ne pavydo kodeksas, tik pridengtas mandagumo skraiste? Štai jis:

Negirk vienos mergaitės prie kitų, nes šios jausis pažemintos!

Nekelk vienos dorybių, — kitos pasijus nedorėlės!

Nejuokauk ilgiau su viena, — kitos pradės verktil!

Nešokdink vienos mergaitės, nes ji po to neteks draugių!

Nesakyk prie seserų, kad viena šaunesnė, nes jas supjūdysi!

Nekalbėk Onutei, kad Vidės tėvas išmintingas, nes ji pagalvos — jog jos tėti palaikai kvailu!

(Iš Moderni mergaitė)

O man mama didelė didelė — sulig žvaigždėmis didumo, sulig saulėmis šviesumo — tokia didelė didelė, mama iš Zitos gatvės namelių, mama iš Gasparo ūkio, Teodorėlės mama, tokia didelė ir šviesi. Ir aš ją išsivežu širdy, tokią didelę ir šviesią. Mes išvažiuojame abi tolyn, išvažiuojame ir išsivežame Zitos gatvės namelius.

K. BARĖNAS (iš «Giedra visad grįžta»)

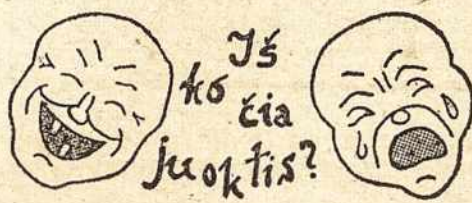
Koks komunizmas geresnis? Rusiškas ar kinietiškas?

**BIBLIJOS TVANO
TIKRENYBĖ**

Archeologai darydami iškasenas Mezopotamijoje prieina išvadų, kad Šventrašty minimas tvanas tikrai įvyko. Archeologai atkasė iš daugybės šimtų metų prieš Kristų molines plyteles, ant kurių aprašytas didysis tvanas iš senovės Babilonijos laikų. Tą aprašymą patvirtina ir visų tautų Amerikos gyventojai dar prieš Kolumbą kalbėjo apie didįjį tvaną. Tokius pačius pasakojimus apie tvaną turėjo Australijos, Polinezijos, Indijos, Kašmiro ir senovės Lietuvos gyventojai. Išvada aiški, kad pasaulinis tvanas yra buvęs.

AIM NUOJA VENCLOVA

Antanas Venclova skundžia si sovietinėje Lietuvos spaudoje, kad yra nepakenčiamas reiškinys parduotuvėse, mat dėl biogo pardavėjų surkštumo pirkėjai turi nervintis ir kankintis. Beto didelis komunistinis skaudulys, kad žmonės baisiai geria. Pagal Venclovo žodžius Lietuvoje nepaprastai paplitęs girtavimas. Iprasta švęsti ir švęsti visokiasias gimimo ir vardo dienas, rimtas ir nerimtas tarnybinės sukaktis, ir tai vis napsieina be gausiai apkrauto stalo valgiai ir gėrimais. Jaunimas, matydamas senių papročius, ir jis kavinėse gurkšnoja vyną ir konjaką. Taip pat su jaunimo auklėjimu ne viskas gerai. Greta gero jaunimo tiek daug jaunimo, kuris šūkauja naktimis, kelia triukšmą, užkabinėja praeivius ir moteris.

PAMOKĖ TARNAITĖ

Tarnaitė turėjo paprotį visokiems smulkiais reikalais trukdyti savo ponį, kai šio lošdama bridžą, atydavo didesnes. Tai ponis jai vieną dieną pasakė, kad jei ji dar kartą taip padarys, tai bus tuoj atleista.

Maždaug po dviejų savaičių, kai ponis su draugėmis sėdosi prie stalo ir pradėjo dalyti kortas, ji pamatė tarnaitę. Ji panorėjo pamokyti ją: tegu palaukia! Kai jau kartą buvo sulošta, ji atsigrįžo ir tarė:

— Malonu, kad tu nors kartą gavai gerą pamoką. Na, dabar sakyk, ką norėjai pasakyti.

— Aš norėjau pasakyti, kad namai dega. — tarė tarnaitė.

KRUOPŠTUMAS

Amerikos F.B.I. ryžosi sugauti vyrą, kuris buvo kaltinamas žmogžudyste, išprievartavimu, padėgimu ir dar kitais smulkesniais nusikaltimais. Buvo surinktos bent šešios jo fotografijos ir išsiuntintos policijai. Netrukus vieno nedidelio miestelio policijos viršininkas atsiuntė tokią telegramą:

Šiuo pranešama, kad buvo gauti paveikslai tų šešių paukštelių, kurių jūs paieškote. Mes buvome tokie laimingi,

kad penkis jau suėmėm, o šeštą sekame.

KIENO BUVO TAS DĖDĖ?

Amerikiečių Williamsų gyvenimas buvo tikrai nelaimingas, ir abu jie kaltino senąjį dėdę Ezrą. Dvylika metų tas dėdė išgyveno jų šeimoje, nuolat niurzgėdamas, visada kuo nors nepatenkintas ir visada pirmasis prie stalo. Pagaliau senis susirgo ir numirė. Nulydėjo jį Williamsai į amžinojo poilsio vietą, o grįžtant namo vyras ir sako žmonai:

— Brangute, žinai, prisipažinsiu tau, kas jei nebūčiau tavęs taip mylėjęs, tai sena diena būčiau palikęs tave, nebepakęsdamas namuose to tavo dėdės Ezros.

— Mano dėdės Ezros! — nustebusi sušuko žmona. — Aš galvojau, kad Ezra yra tavo dėdė.

**IŠ PIRŠLIO PASMERKIMO
DEKRETO**

Anas užbėgo per ulyčią, pa balzginio langinycią ir primelavo Onutei. Sakė:

— Tekėk už Baltrūnioko: Jis gyvena mūro dvare, yra didelis ponas. Stogai lašinių paltimis kloti, langai deimantais užpildyti, takai ešeriais grįsti, laiptai ir tiltai marmuriniai, šuliniai pilni smetonos, alus ir vynas upeliais plauko. nuo kilbasų akėčios lūžta, svirnai šiaudų prikimšti, svies to devyni žardai prižardyti, arklių, galvijų daugybė.

Dabar matom teisybę, kaip iš pečiaus kaktos šviesybė. Trobos medinės, šiaudais dengta stogu. Pro langus varnos skraido. Nėra čia nieko — nė alaus bačkelės paristi, o svies to nėra ratų stebulėms paptępti.

Traukinyje vyras apdaužė sūnų. Pamatė vieną moteriškę ir pagrasino jam:

— Jei tu nesiliausi daužęs tą berniuką, tau bus bėdos? — Bėdos? — pradėjo juoktis vyriškis. — Ponia, mano žmona pabėgo su ledu parda vėju. Mes dabar pasirodo įsėdom ne į tą traukinį. O sūnus, štai, praricijo bilietu. Ir dar mam padarysi bėdos!

**SKAITYKITE IR
PLATINKITE VIS
NINTELI PIETŲ AMERIKOS
SAVAITRAŠTI «MŪSŲ
LIETUVA».**

**ISIDĖMETINI ADRESAI
LIETUVOS ATSTOVYBES
URUGUAY, MONTEVIDEO:**

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui / teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefonas: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

**LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA
ZELINA:** Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ražazinas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011,

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606 Tel. 81-6423.

Iždininkas p. JORGE GARÇA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS

PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbdienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laikų, kai turimos metinės ar 7 d mišios

špažintys čia klausomės kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val Bom Retire, 10 val Utinga 16,30 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 11,15 val. v. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Rua Marechal Malet, 97 - 125 Tel. 63-5821 — V. Zelina V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

MŪSU Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

Menininku Koncertas pas mus

Ne dainos ir muzikos mėgėjų, choro dainininkų, kurie irgi gražiai dainuoja ar skambina, griežia. Šį kartą pas mus bus koncertas profesionalų, tikrų menininkų! Mat, pas mus į S. Paulo lapkričio (novembro) 10–12 dienomis atvyksta profesionalė solistė Aldona STEMPUŽIENĖ, pagarsėjusi savo dainavimu mezosopranas, ir žymus lietuvių aktorius Leonas BARAUSKAS. Jiems akompanuos fortepijonu Darius LAPINSKAS, jaunas muzikas kompozitorius, jau spėjęs pagarsėti savo sukurtom dainom, operom, šokiais ir kitokia muzika. Jie atvyksta iš Čikagos, JAV-ųjų.

Jie duos lietuvių liaudies ir koncertinių dainų, poezijos ir dramos bei muzikos kūrinių koncertą. Skambės gražiosios lietuviškos dainos, melodijos ir ryškiausi mūsų gražiosios literatūros dalykėliai. Mūsų dvasios meniškasis stygas užgaus gražiausi lietuviškos dainos ir muzikos garsai: mūsų vaizduotėje ir širdy prisistatys žavieji Lietuvos vaizdai, tyrūs pergyvenimai, mūsų tautos žmonių liudėsio džiaugsmo ir meilės jausmai.

ORGANIZATORIAI

Šie trys žymūs lietuvių menininkai atvyksta pas mus gastrolėje – meniškų pasirodymų kelionėje po Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Tai Šiaurės Amerikos lietuvių MENO AMBASADA, pasiuntinybė, meniška dovana mum.

Jos prašė Pietų Amerikos lietuvių jaunuoliai per Jaunimo Kongresą New Yorke ir kiti tautiečiai įvairiais atvejais. Užtat Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, drauge su JAV-ųjų Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba ir Kanados Liet. Bendruomenės Krašto Valdyba, siūnia šiais Lietuvos Laisvės Kovos Me-

tais tą menininkų grupę lietuvių dainų, muzikos ir literatūros koncertų gastrolėms į Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Ji apmoka ir menininkų kelionės bilietus.

Koncertui S. Paulo lietuvių kolonijoje suorganizuoti prel. Ragažinskas jau sušaukė du pasitarimus. Antrajame pasitarime, įvykusiame rugsėjo 30 d. lietuvių klebonijoje Vila Zelinoje buvo sudaryta KONCERTO RENGIMO KOMISIJA. Komisijon įeina visų lietuvių draugijų ir sambūrių atstovai. Komisijos pirmininku yra prel. Ragažinskas, sekretore H. Mošinskienė, išdėtininku P. Simonis, propagandos vedėjas kun. P. Dauginus S. J., o koncertinio piano išnuomojimu rūpinasi K. Ambrozevičius.

KADA IR KUR BUS?

Sudarytoji komisija nutarė rengti koncertą prie dabartinių sąlygų Vila Zelinoje SESELIŲ PRANCIŠKIEČIŲ GIMNAZIJOS SALEJE lapkričio 10 diena.

Koncerto surengimas ir 3 menininkams kad ir nedidelio honoraro suteikimas pareiškalaus nemaža pinigų. Todėl Komisija nustatė dviejų rūšių bilietus. I-os rūšies bilieto kaina 10 nkr., II-os rūšies – 5 nkr. Taip kiekvienas tautietis galės dalyvauti šiame koncerte ir pagal IŠGALES IR DOSNUMĄ paremti mūsų menininkus. Juk ir jiems reikia iš ko nors pragyventi!

Tad visi S. Paulo lietuvių ruoškime šį koncertą lapkričio (Novembro) 10 d., sekmadienį, Seselių Pranciškėčių Gimnazijos salėje, V. Zelinoje. Pakvieskime savo artimuosius, gimines ir jį.

Koncerto Rengimo Komisija sekantį POSĖDĮ TURĖS 7 d. spalio, pirmadienį, 20 val. Liet. Parapijos Klebonijoje, Vila Zelinoje. Visų draugijų ir

PIKNIKAS! PIKNIKAS!

- Kas jį rengia?
 - Nagi šv. Juozapo Vyrų Brolija! Kas kitas gali tokį dalyką tinkamai surengti?
 - Kada jis bus?
 - Spalio 20 dieną.
 - Kame?
 - Praia Grande.
 - Tai, vyruči, duok man tuojau pakvietimą. Važiuosiu Važiukim drauge. Gerai?
- Pakvietimus galim gauti pas Brolijos narius.
Autobusai išeis: iš Casa Verde, Mokoje R. Lituania ir iš Vila Zelinos.

sambūrių atstovai yra prašomi jame dalyvauti.

Konc. Reng. Komisija

Mooca

PAVASARINIS SUSIPAŽINIMO POBŪVIS

Tai įdomi žinia visiems tautiečiams! Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba kviečia visus lietuvius į susipažinimo pobūvį. Jis rengiamas š. m. spalio mėn. 26 d. 20 val. Dr. Kudirkos vardo rūmuose, rua Lituania, 67. Bus įdomi programa, bufetas ir šokiai. Įėjimas nemokamas!

Šiuo pranešama, Brazilijos Bendruomenės Tarybos narių žiniai, kad šių metų spalio (outubro) 18 dieną 20 val. Dr. Vinco Kudirkos rūmuose, Rua Lituania 67, Mokoje šaukia mas Tarybos narių susirinkimas. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Kun. Juozas Šeškevičius Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos Pirmininkas.

UŽSIMOKĖJO UŽ «M. L.»

Po 10 nkr.: Juozas Petnys, Adelė Matašūnas, Ignas Bagnys, Juozas Šiurkus, Petrošėlė Nekvazas, Vl. Vilutis, Stasys Rinkevičius, Motiejus Žvirblis 22 nkr.

Po Anastazijos, Bonilhos, Mirė. Rugsėjo mėn. 28 d. Vila Zelinoje mirė Aleksas

Dr. Victor Pedro Saulytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo
C. R. O. S. P. Nr. 727
Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —
Alta rotação
Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),
Taisomi kanalai ir kreivi dantys.
Rua França Carvalho, 121, Moóca,
Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

LIETUVĖ ADVOKATĖ

IRENA GRITĖNAS—SPINA praneša savo tautiečiams, kad ji priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo 7 de Setembro, 52 6º andar, sala 607 (priešais Forum), nuo 16 iki 18 val.

Taip pat ji kviečia įsirašyti į steigiamą juridinę organizaciją "Lietuva", kurios nariai už mažą mėnesinį mokestį gauna šias lengvatas: 1) konsultas dovanai, 2) taip pat visos informacijos ir laatsinkymai, 3) juridinė orientacija ir 4) už specialią kainą daromi inventarai, iškraustymai ir nejudomų turtų administravimai.

ATSKIRO NUMERIO KAINA 0,20

Bogužinskas, 73 m. amžiaus, kilęs iš Trakų apylinkės, Brazilijon atvykęs 1928 m. Nuliū dime paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų, ženą, anūkę. Septintos dienos mišios bus 5 d. spalio 8 val. V. Zelinoje.

MIŠIOS. Ambroziejų šeima praneša, kad už Juliaus Ambroziejaus sielą, dviejų metų mirties atminimui, mišios—egzekvijos bus 12 d. spalio 7 val. Vila Zelinoje. Gimines ir pažįstamus kviečia atvykti pasimelsti.

ŽILVIČIO Tėvų Komitetas, šaukia visuotiną tėvų susirinkimą kuris įvyks š. m. spalio mėn. 12 d. 20 val. (šeštadienį) Jaunimo Namuose.

Po susirinkimo, bus arbata. Kviečiame visus dalyvauti.

Tėvų Komitetas.

SUSIRGO KUNIGUNDA VYŠNIAUSKIENĖ

Kleizienės sesuo Kunigunda vyšniauskienė, gyvenusi netoli Zelinos, prie Ibitirama gatvės staiga susirgo. Ją ištiko galvos paralyžius. Patalpinta Ipirangos EPI ligoninėje.

JAUNIMO DĖMESIUI. Kur važuosime ir kur stovyklausime? Artėjant mokslo metų pabaigai, jau laikas apsispręsti, kur per ateinančias atostogas keliausime ir kur stovyklausime. Jaunimas suinteresuotas dalyvauti ekskursijose, Brazilijoje ar užsienin, ar stovyklauti. prašomas susirinkti spalio mėn. 20 d. 15 val. V. Zelinoje, klebonijoje. Čia bus tariamasi ekskursijų ir stovyklos reikalais.

RUOŠIASIŲ CHORO KONCERTAMS. Liet. Kat. Bendruomenės ir Aušros chorai ruošiasi koncertams, kurie bus dar šiais metais. Prie Liet. Kat. Bendruomenės choro veikia tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja ilgametis choro veikėjas J. Bagdžius

GRIZO IŠ JAV. Seselė M. Beatris, Seselių Pranciškėčių Brazilijoje viršininke, spalio 4 d. grizo iš JAV. Lapkričio ar gruodžio mėn., keletai mėnesių atvyks Brazilijon Seselė M. Julia,

Nesena M. Jakiunienė gavo pranešimą iš Rusijos konsulato Rio de Janeiro, kad jos prašymas vykti Lietuvon atmettas. Yra daugiau žmonių daugiau metų laiko, laukiančių teigiamo ar neigiamo atsakymo iš Maskvos.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647
Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Médico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X
Consultorio: Rua Capf Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352